

NAJEMNY (34) ai

-em- (31), -ęm- (3).

nąj- (20), naj- (8); naj- *Murm*, *KlonFlis*; nąj- : naj- *Mącz* (7:5), *SarnStat* (2:1); e *jasne* (*Cn wahanía*).

sg m N najemny (10). ◊ A najemnego (2). ◊ L najemnym (2). ◊ f N najemnã (3). ◊ D najemn(e)j (1). ◊ n D najemnemu (1). ◊ L najemnym (1). ◊ pl N m pers najemni. subst najemn(e) (3). ◊ G najemnych (4). ◊ A subst najemn(e) (3). ◊ I m najemnými (1). ◊ L najemnych (2).

Sł stp, *Cn notuje*, *Linde XVI – XVII w.* (z *Cn*).

Wzięty od kogoś do użycia albo wynajęty do usług na pewien czas za umówioną zapłatą, także przeznaczony do najmu; *meritorius Murm*, *BartBydg*, *Mącz*, *Calep*, *Cn*; *vectigalis Mącz*, *Cn*; *conducticius Calep*; *conductivus Cn* (34) : *BartBydg* 90; *Hinc fornicarii*, *Komornicy* przekupnie którzy w náyemnych sklepiech/ y domách przedáyne rzeczy przedáyą. *Mącz* 134c, 217b, 218a [2 r.]; *Coenacularia – Zisk z nájemnych łali. Calep* 211a; *Conductitius – Rzecz którą ieft naiemną. Calep* 237a, 655a; dla robót tych tegodniowych niech będą brani ci/ którzy w domiéch álbo komorách naiemnych mieszkáią *SarnStat* 920.

W połączeniu szeregowym (1): Nuż ieśli kto w onem powiećie ieft/ co z cudzych máiętności pożytek ma/ naiemnych zaftównych/ dożywotnych/ ná wydzierzenie pułszczonych *GrabPospR* L4v.

W przeciwstawieniu: »najemny ... własny« (1): *Superficiae aedes*, *Domoſtwo ná náyemnym gruncie poſtáwione nie ná włafnym. Mącz* 113c.

W charakterystycznych połączeniach: *najemny(-a) dom, grunt, komora, łódź, mająćność, sala sklep.*

Wyrażenia: »najemny(-e) koń, konie« = *gradarius a. meritorius a. vectigalis equus Murm*¹, *Mącz* (5:2): *Murm* 38; *Equus gradarius*, *Yenochodnik. Equus meritorius*, *Náyemny/ Mytny kón. Mącz* 107b, 218a, 477a, 477b; *Veterinarius – Przinalezaci do naiemnych koni. Calep* 1118b.

[»msza najemna«: *Iż koſćioł Rzymłki vczy grzechom [!] odpuffćzenia [...] Wimię [!] Mífey naiemnych y zakupnych ZebrzydOdpow* B4v, b2v [cytaty z *M. Krowickiego*].]

»roboty najemne« (1): *Roboty naiemne niedołącznym GostGosp* 168.

Zestawienie: »najemne konie« (1): *Angaria. Niewołftwo/ Niewola/ Pofty/ álbo/ podwoda/ to yeft/ Náyemne konie/ od miálta do miálta rozłożone. Mącz* 9d.

W przén (2) : *Ma być załługom zapłátá: ále cnotá nie ma być naiemna/ ále ípráwiedliwa/ y íkłonna do tego co P. Bog/ y zakon iego/ y dobry rozum każe. SkarKazSej* 670b.

Szereg: »najemny abo przedajny« (1): *wolne ciáło/ iáko fámo przedáyne nie ieft: ták teź prace/ fátygi y modzele iego nie máią być nájemne ábo przedáyne. KlonFlis* A2v.

α. *W funkcji rzeczownika*: *to co jest wynajęte* (1) : *Inquilinus – W naiemnym mieszkáiąci, naiemnik. Calep* 540b.

a. *O ludziach*; *mercenarius Mącz* (12) : *Nálznych Polakow naiemnych/ ktorym przodek w męftwie dawano przybyło pułtorá tyfiácá BielKron* 306; *Rzemieſlniká [...] do wólzelkich robot naiemnego/ ná Wiofnę/ kiedy dzień wielki/ iednáć ma Vrządnik GostGosp* 96.

najemny ku czemu (1): *Praeca, Náyemna niewiálta ku opłákáwaniu á obzáłowaniu cziey ímiercy Mącz* 116a.

W połączeniu szeregowym (1): iáko pośileczny vffy íthánowić/ iáko pomocne/ iáko zařzkodne/ iáko naiemne *BielSpr* 31.

W przeciwstawieniu: »prawdziwy ... najemny« (1): íwiadek ma bic prawdziwi nienaiemni *PaprUp* Iv.

W charakterystycznych połączeniach: *najemna(-i, -y) niewiasta, Polacy, rzemieślnik.*

Wyrażenia: »najemne hufce (a. uffy)« (2): *BielSpr* 31; Naprzod im práwá zwykłe żołnierkie czytano. Ná różne hufce pieřze/ iezdne z drugiey ítrony/ Naiemne zásię ná plác [!] ítáwiono przeřtrony. *KmitaSpit* B.

»najemna matka« = *mamka* (1): matka powinowata ieřt [...] dzyecyę fwoye włańnymi pyersyámi chowáć/ á inřley najemney máthce nye zlecáć *GliczKsiąż* D3v.

»świadek najemny« [*szyk 1:1*] (2): mercenarij testes, Náymni íwiádkowie. *Mącz* 217b; *PaprUp* Iv.

»żołnierz, żołnierstwo najemny(-e)« [*szyk 2:1*] (2:1): *RejPosWstaw* [41³]; wřzyřtkié inné rzeczy będzie [*nadworny podskarbi*] czynił z Dworzány y z naiemnémi żołnierzmi [*cum ... stipendiariis*] *SarnStat* 335, 1039.

Przen: *Przekupny, sprzedajny* (1) :

Wyrażenie: »najemny przyjaciel« (1): Naięmny przyjaciel y kupiony/ nie pewny. *SkarKazSej* 670b *marg.*

Szereg: »najemny i kupiony« (1): *SkarKazSej* 670b *marg* cf »najemny przyjaciel«.

Cf **NAJEMNE, NAJEMNIK, NAJMIT, NIENAJEMNY**